

Ieva Pīgozne

**TRADICIONĀLAIS KRĀSU SALIKUMS
UN TĀ VĒSTURISKĀ ATTĪSTĪBA
LATVIJAS TERITORIJĀ**

Latvisko vērtību atspoguļojums
tautas materiālajā un garīgajā kultūrā

LU Latvijas vēstures institūts
30.10.2018.

02/02/2018 – 18/03/2018
Rīgas mākslas telpa

latvietis ir
koši pelēks

Autors: Vitolds Kuciņš

Pētījumā
**KRĀSAS UN TO NOZĪME BALTU
3.–13. GADSIMTA APĢĒRBĀ
MŪSDIENU LATVIJAS
TERITORIJĀ**

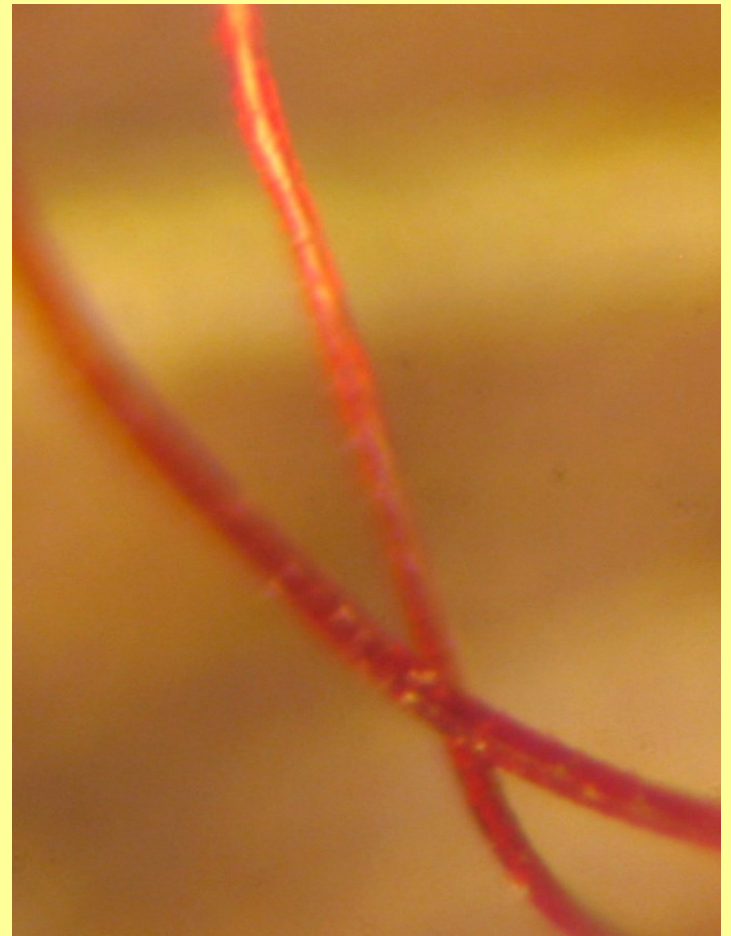
analizētas krāsas baltu 3.–13.
gadsimta apģērba vilnas
tekstilijās:

- kuras krāsas ir izmantotas apģērbā,
- kādā veidā tās varēja iegūt,
- kāda ir šo krāsu nozīme.

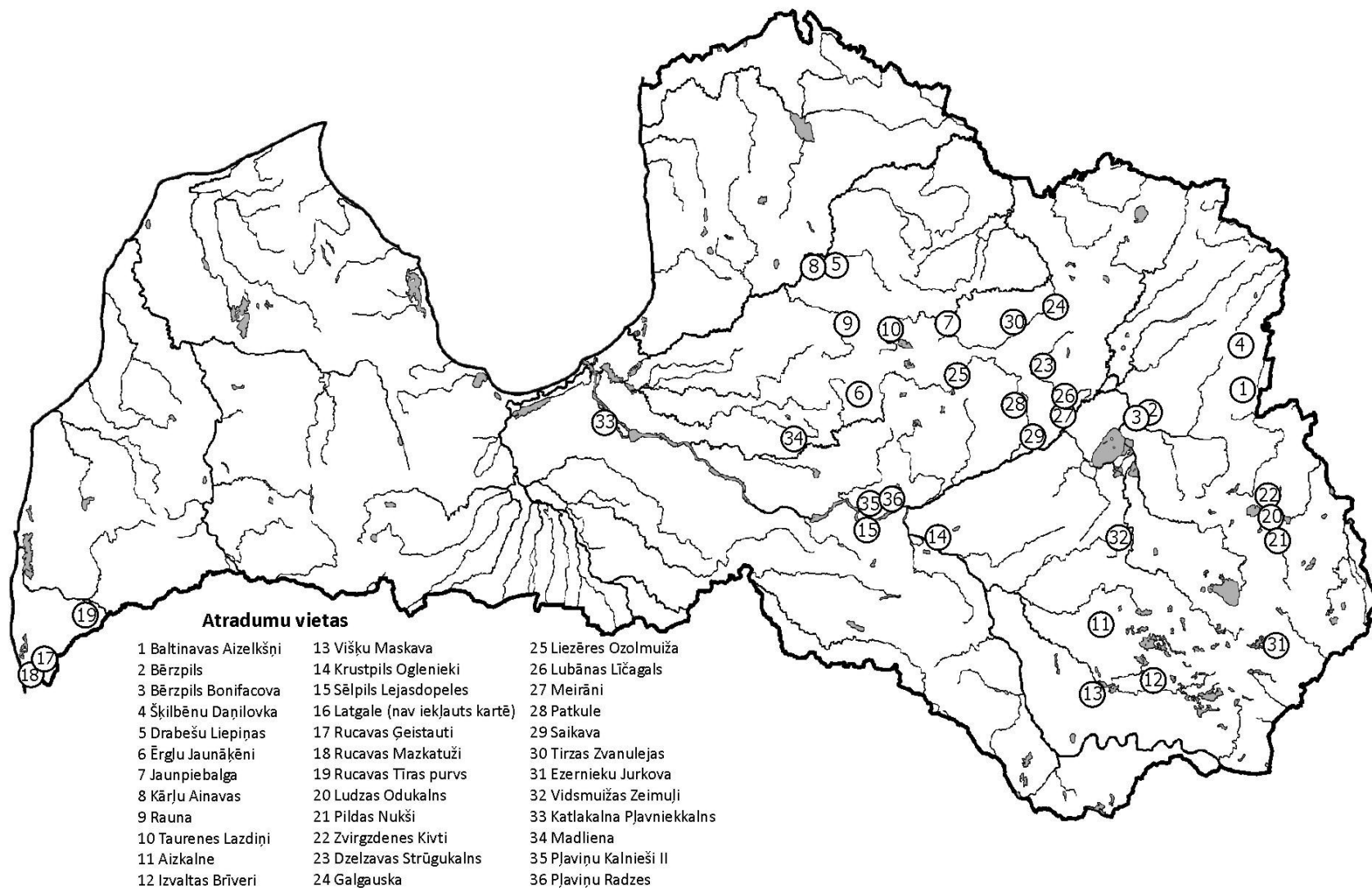
Galgauska

Mikroskopiskās izpētes process ar
НПЗ optisko mikroskopu МБУ-4А

Pētīto tekstiliju atradumu vietu karte

Baltu 3.–13. gadsimta apģērba vilnas tekstiliju fragmentos mikroskopā saskatītās krāsas.

	Sieviešu kapos	Vīriešu kapos / depoziētā	Nenosakāma dzimuma apbedīto kapos	Bērnu kapos	Krāsa kopā	Datējums
Zila krāsa audumā	33	27	7	1	68	5./6.–13. gs.
Zila krāsa apģērba rotājošajos elementos	24	6	4		34	
Brūna krāsa audumā	4	15	1		20	3./4.–13. gs.
Sarkana krāsa apģērba rotājošajos elementos	53	13	8		74	4.–13. gs.
Dzeltena krāsa apģērba rotājošajos elementos	15	4	4		23	9.–13. gs. (drošs datējums 11.–13. gs.)
Nenosakāma krāsa audumos	2	4	2		8	3./4.–13. gs.
Kopā	132	68	26	1	227	

A molini et à donne sempre manca
qualche cosa,
Virgo Surland.¹

Ni quomquam luceat formae presentis imago
cunctam hoc habitum rustica virgo nitet

Aus dem Stammbuch von Hieronymus Röhrscheidt - von 1595
bis 1605. Kiehl. Prov. Mus. Nr. 9005. —

J.K. Broce. Bīriņu zemnieki.

J.K. Broce
Latviešu
dzimtļaužu
kalpone
Rīgā

J.K. Broce. Latvietes svētku tērpā
no Vangažiem un Inčukalna

J.K. Broce. Madlienas latviešu tērps. Zaļajā villainē tērpusies muižas meita.

Zaļa jaka no
Valmieras,
brunči ar zaļām
svītrām no
Vijciema

Kučas
villaine,
Vidzeme,
brunči,
Liepa

435

435. Jaunavas tērps. Krustpils. 19. gs. v.
Jaunavas tērps. Krustpils. 19. gs. v.

Līgavas vainags no augšas,
Dundaga, CVVM 14139

J.K. Broce. Viļakas latviešu apģērbs. 1797.

O. Hūns. Kuršu ķoniņienes. 1822.

